

■ 30 Aralık
2016 Cuma
■ Sayı: 60
■ 3 TL

HAFTALIK
SİYASİ DERGİ

BOYUN
EĞME

Şeytanla işimiz olmaz bizim

'Diktatörlüğe karşı şeytanla bile işbirliği yapılabilir' saçmalığının bir reel politika ustalığı olarak yutturulmasına izin veremeyiz. Unutmayalım, bunun karşısına "emperyalizme karşı şeytanla bile işbirliği yapılabilir" teziyle çıkmak pekâlâ mümkündür.

2017'DE TARİH OLMAMAK İÇİN

TARİH YAZACAĞIZ

TÜRKİYE PETROLLERİ'NDE YAĞMA | 2016'DA GERİCİLİK | METALDE YENİ PERDE | STRATEJİNİN
DERİN BATAKLIĞI | ÇEKOSLOVAKYA'DA KOMÜNİSTLERİN TARİHİ | 2007 BAĞIMSIZLIK YÜRÜYÜŞÜ

BOYUN
EĞME

ABONE OL

BOYUN EĞME DERGİSİNE ABONE OLUN,
BASILI YAYININ YANISIRA ELEKTRONİK DERGİ
OLARAK E-POSTA KUTUNUZA ULAŞSIN.

3 ay, 6 ay ve 1 yıllık abonelik seçeneklerinden birini seçip, aşağıdaki hesap numarasına ücretini yollayacaksınız/yatıracaksınız.

Aboneliğiniz boyunca elektronik derginiz yayınlandığı gün e-posta adresinize elektronik dergi olarak yollanacak.

Basılı gazeteye de ulaşmak istiyorsanız bize bildireceğiniz ilçe/mahalle'de dergiyi alabileceğiniz bir nokta olup olmadığı konusunda ilettiğiniz telefon numarasından sizi arayacağız.

Şu bilgileri abone@boyunegme.org e-posta adresine yollayarak kaydınızı tamamlayacaksınız.

- EFT/Havale yaptığınız hesap numarası (Banka/Şube/Hesap No)
- İşlem Tarihiniz
- Abone adı / soyadı (Banka hesap sahibinden farklı olabilir)
- Abone e-posta adresi
- Basılı haline de ulaşmak istiyorsanız dergiyi alabileceğiniz ilçe/mahalle bilgisi ve irtibat telefonunuz
- Abonelik başlangıç tarihi
- Abonelik süresi

Abonelik ücreti

3 ay - 36 TL
6 ay - 70 TL
1 yıl - 140 TL

Hesap no bilgisi:

Ziraat Bankası
Bahariye Şubesi (755)
Volkan Algan
Hesap No: 61085651 5001
IBAN: TR930001000755610856515001

BOYUN
EĞME

Boyun Eğme Haftalık Siyasi Dergi - İmtiyaz Sahibi: Gelenek Basım Yayım ve Ticaret Ltd. Şti **Genel Yayın Yönetmeni ve Sorumlu Müdür:** Mehmet Kuzulugil **Tasarım:** Özgür Aydoğan, Uğur Güç **Adres:** Osmanağa Mah. Osmançık Sok. No:9/16 Kadıköy - İstanbul **Baskı:** Mutlu Basım Yayın, Davutpaşa Cad. Güven Sanayi Sitesi C-Blok No.263 - 264 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul Tel : 0212 577 72 08

TKP İÇİN ÇAĞRI

ÜLKE TÜRKİYE
KOMÜNİST PARTİ'SİNİ
ÇAĞIRIYOR

*Binlerce TKP'liyle bir araya
gelecek, irademizi ortaya
koyacak, kurullarımızı
belirleyecek ve yolumuza
devam edeceğiz.*

8 OCAK 2017 PAZAR 15.00

HALIÇ KONGRE MERKEZİ

KİTLE PARTİSİ DEĞİL KİTLESEL PARTİ

Kitlesel bir sınıf partisi için

BUGÜN TÜRKİYE'DE, ETKİLİ BİR DEVRİMCİ ÇIKIŞ, ANCAK KENDİ GÜÇ KAYNAKLARINI GERÇEKÇİ VE MÜCADELECİ BİR BAKIŞLA KURDUĞU SÜRECE MÜMKÜNDÜR. ÖTESİNE GEÇEREK ŞUNU SÖYLEYEBİLİRİZ: BAĞIMSIZ SINIFSA BİR TEMELE DAYANMADIĞI TAKDİRDE GERÇEK BİR MUHALİF DURUŞTAN BİLE SÖZ ETMEK MÜMKÜN DEĞİLDİR.

İnsanlık tarihi, Marx'la ezberledik ki sınıflar mücadelesidir. Ama aynı anlama gelmek üzere gittikçe gelişen, bu mücadeleye aracılık eden örgütlü güçler mücadelesinin de tarihidir. Ve yine Lenin'den biliyoruz ki emekçilerin en önemli ve gelişkin mücadele aracı kendi politik örgütleri, yani öncü partileridir. Kapitalizm çağında, emperyalizm aşamasında emekçiler için buna alternatif bir mücadele aracı görünmemektedir.

Lenin'in teorileştirdiği parti fikri, insanlığın kurtuluş mücadelesi için tartışılmaz bir ön kabuldür artık. Parti olmadan gerçek bir devrim ihtimali, kalıcı bir kurtuluş düşüncesi mümkün değildir. Elbette tek başına partinin varlığı kurtuluşu garanti etmez, objektif koşullar da gereklidir, bu koşulların yaratılmasında partinin özne olarak etkisini göz ardı etmemek koşuluyla. Parti yeter şart olmasa da gerek şarttır.

Bu nedenle devrimci parti üzerine yapılan tartışmalar da hiçbir zaman boş, zamansız ya da gereksiz değildir. Hatta devrim tarihi, en azından son 150 yıldır örgütlü özne üzerine yapılan tartışmalarla paralel okunabilir, okunmalıdır.

Parti ve en genel anlamıyla "kitle" ilişkisi bu tartışmalarda daima önemli bir yer tutar. Kitlerle iletişim örgütlenmek, büyümek, siyasi etkiyi artırmak anlamında devrimci partilerde hep ana gündem maddesidir. Mücadele içinde esneyip daralmalar olmalıdır, öncü örgüt ve parti bu açıdan da kabiliyetini, siyaset yeteneğini geliştirmelidir. Leninist partiyi, komplocu bir kadro çekirdeğinden ayıran en önemli özellik de budur aslında. Kitlelerle iletişimi önemsemeyip, sınıfın öncülüğünü yok sayan bir örgütlenme, kaçınılmaz olarak terör yöntemlerine başvurmak zorundadır. Lenin'in, ağabeyinin de dahil olduğu Narodnikleri aşması da bu noktada gerçekleşmiştir.

Asıl olan Partinin programıdır. Sosyalist Devrim Teorisi'yle Leninist Örgüt Teorisi tam da bu noktada birbirine bağlanır: İşçi sınıfının öncülüğü ve örgütlenmesi.

Sosyalist Devrimin öncüsü işçi sınıfıysa,

sınıfa kim öncülük edecek sorusuna yanıt da Leninist örgüt oluyor. Sınıf örgütlenmesi buradaki keşim noktası ve Leninist örgütün kitle siyasetini belirleyen tutamak noktası oluyor.

Komünistler açısından devrim stratejisinde en kapsayıcı anlamıyla "halk"ın farklı kesimlerinin işlevi tartışması çeşitli boyutlarda ele alınabilir. Ama bir ilke olarak hiçbir durumda işçi sınıfını ikame edecek noktaya taşınmaz. Diğer halk kesimleri üzerinde işçi sınıfının ideolojik ve örgütsel tahakkümü komünistler açısından mutlak bir zorunluluktur. Aradaki ayrımı anlamayanların bir süre sonra mücadeleden koştukları, siyasi olarak farklı uçlara savruldukları tarihsel bir gerçektir.

Halk tartışmasını bir heyula gibi sürekli gündemde tutanda da, iki lafından biri "halk" olan popülizm meraklısında da muhakkak bir arıza vardır.

Komünistler kitle içinde mücadele ederken

görünür olmayı başarabilen, öncülüğü elden bırakmayan, kendisini dışarıyla eşitlemeyen ve suyun doğal akışına hep sonsuz bir güvensizlikle bakan kişilerdir. Lenin'in "çıldırtıcı şüpheciligi"ni de, kolektif aklımız olan partiye verdiği sonsuz önemi de anlamak ancak böyle mümkündür. Tarihin diyalektiğine olan güvenle, bu hiç bitmeyen şüphecilik-uyanıklık birbirini tamamlamadığı, biri diğerine ağır bastığı sürece ya kuyrukçuluk ya da komploculuk uçlarına savrulmak kaçınılmazdır. Komünistlerin siyasi yetenek ve derinliği bu ikisinin uygun oranda yan yana gelmesiyle, harmanlanmasıyla mümkündür. Ancak bu durumda kitlelerle faydalı bir ilişki kurulabilir.

Tarihteki ciddi örgütsel tartışmaların, en bilinen örneğiyle Bolşevikler-Menşevikler meselesi, özüne inildiğinde aslında program farklılığının yattığını anlarız. Bugünden bakınca Menşeviklerin, kapitalizmin geç geliştiği Rusya'nın reformistleri olduğunu bugün daha iyi anlarız. Oysa dönemin koşulları Menşevikleri bile "sosyalist devrimci" bir perde arkasına gizlemeyi başarmıştır. Hatırlayalım, Bolşevikler ile Menşeviklerin en önemli tartışma başlığı partinin devrimdeki rolü ve niteliği üstüneydi. Menşevikler'in Lenin'in parti teorisini sürekli gevşetme-seyreltme eğilimleri, reformistlikleri, son hedefe, sınıf iktidarının programına olan mesafeleri nedeniyleydi. Buna rağmen Menşeviklerin "partinin büyüemeyeceği-etkisiz kalacağı" iddiası boşa çıkmış, tüm katılımına rağmen Bolşevikler Rus işçi sınıfı içinde en örgütlü parti haline gelmişti.

Bu bir program meselesi gerçekten de, Leninciler Rusya'da tüm karşı tezlere rağmen devrimin ancak işçi sınıfı öncülüğünde yapılabileceğini iddia ediyordu, o zaman sınıf içinde örgütlenmeliydiler. Bu kadar sade. Olan da bu olmuştur zaten.

O halde ayp örten "kitesiz kitle hareketleri"nin arkasına gizlenenleri, kendinden menkul "halkçıları" bir tarafa bırakıp sınıfa doğru uzanmanın tam zamanıdır, TKP'nin önündeki birinci görev bu değilse ne olabilir?

■ Volkan Algan

HÜKÜMET TÜRKİYE PETROLLERİ'Nİ ÖZELLEŞTİRMEYE HAZIRLIYOR

Petrolde tekellerin istediği oluyor

OHAL DÖNEMİNDE SERMAYEYİ KOLLAYAN BİRÇOK UYGULAMAYA İMZA ATAN HÜKÜMET, EKONOMİK KRİZ KOŞULLARI OLGUNLAŞIRKEN EMEĞE SALDIRIDA HIZINI ARTIRIYOR. BÜYÜK BİR ÖZELLEŞTİRME HAMLESİ İÇİN DÜĞMEYE BASILDI. BU DOĞRULTUDA, EN STRATEJİK KAMU KURULUŞLARINDAN BİRİSİ OLAN TÜRKİYE PETROLLERİ'NİN YENİDEN YAPILANDIRILMASI ÖNGÖRÜLÜYOR.

Hafta sonu Adıyaman, Batman ve Lüleburgaz'dan petrol işçileri, Türkiye Petrolleri'nde (TP) yeniden yapılandırma adı altında gerçekleştirilmek istenen küçültme operasyonunu protesto etmek için Ankara'ya Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na yola çıkmaya hazırlanıyorlardı.

Enerji Bakanı Berat Albayrak'ın hacklenen posta kutusu ile yeterince gündeme gelen Bakanlığın, anlaşılan o ki bu kez işçinin sloganlarıyla gündeme gelmesi istenmedi.

Petrol-İş'e üye işçilerin üç bölgede toplandıkları sendika

şubelerinden çıkmalarına dahi izin verilmedi. Ankara'dan Emniyet Müdürlüğü'nden gelen emir böyleydi, işçiler engellendi. Ertesi gün Ankara'da toplanabilenler de yine TOMA engeli ve uyarılarla karşılaştılar. Bakanlığın önüne ancak küçük bir heyetin gitmesine izin vardı. İşçiler toplandıkları şube önünde açıklama yapmayı tercih ettiler, tepkilerini bu şekilde ortaya koydular.

Hükümetin Başkanlık için kamuoyu desteğini artırmaya çalıştığı, referanduma hazırlandığı bir dönemde işçinin tepkisini göze alarak bu tür uygulamalarda ısrarlı olması, sermaye adına

sınıfsal reflekslerini keskinleştirmek zorunda olduğunu gösteriyor. Bu zorunluluk, hem gelen ekonomik krizin hem de siyasi sıkışmanın açık bir sonucu olarak değerlendirilebilir.

TP KÜÇÜLTÜLÜYOR

Enerjide dışa bağımlılık had safhadayken, ülkenin en stratejik KİT'lerinden birisi olan TP'de bazı faaliyetler devredilmeye hazırlanıyor. Kamu petrol şirketi TP, halihazırda Türkiye'de üretilen ham petrolün yüzde 72'sini, doğalgazın ise yüzde 51'ini tek başına üretiyor. Ayrıca TP, ülkemizde kalan 334,5 milyon

varillik petrol rezervinin yüzde 62'sine ve 3,7 milyar metreküp doğalgaz rezervinin ise yüzde 73'üne sahip.

2013 yılında çıkartılan Türk Petrol Kanunu ile petrol ve doğal gaz arama ve üretim sektöründe TP'nin devlet adına faaliyet gösterme imtiyazları aşındırılmış ve sektörde serbestleşme ile sermayeyi teşvik eden birçok uygulama getirilmişti.

Bu adımın ardından sıra, TP'nin yapısına müdahaleye geldi. 2014 yılından bu yana TP'de "Bütünsel Dönüşüm Programı" adı altında bir yeniden yapılandırma programı gündemde. Bu

program, asıl olarak kuruluşun özelleştirmeye hazırlanmasını amaçlıyor. Hem hükümet yetkilileri hem de TP yönetimi, petrol şirketini THY modeliyle özelleştireceklerini belirtiyorlar. Bilindiği gibi THY'nin yüzde 51'i yani çoğunluk hisseleri kamuya ait değil. Dolayısıyla özel şirket statüsünde. TP'yi de THY gibi iş güvencesi olmayan bir şirket haline getirmeye çalışacaklar.

Ancak havayolu taşımacılığı ile petrol sektörünün doğası birbirinden oldukça farklı. Aynı model işletildiğinde, petrol sektöründe TP'nin ayakta kalması mümkün değil, çünkü TP özelleştirmeye hazırlanırken mümkün olduğunca az faaliyete odaklanmış bir şirket haline getirilmek isteniyor. Petrol sektöründe, entegre bir faaliyet yürütülmediği takdirde petrol tekelleri karşısında değil onlarla rekabet etmek, yaşama şansınız bile olmaz.

Dolayısıyla aslında yapılmak istenen Türkiye'de petrol sektörü deyince akla gelen en büyük oyuncuyu, tasfiye etmek. Bu, Türkiye gibi enerji yolları açısından kritik bir coğrafyada, petrol tekellerinin ekmeğine yağ sürecek.

PETROL İŞÇİSİ AYAKTA

Bu çerçevede, petrol işçisini ayağa kaldıran uygulama ise Türkiye Petrolleri bünyesinde 1954 yılından beri yapılan bazı faaliyetlerin (kuyu tamamlama, sondaj ve jeofizik operasyonlar), daha önce TP'den BOTAŞ'a devredilmiş olan ve hukuki olarak özel şirket statüsündeki Turkish Petroleum International Company (TPIC) adlı şirkete devredilecek olması. Bu şirket de 1988 yılında devlet eliyle TP'nin iştiraki olarak ancak yurtdışında vergi cenneti Jersey/Kanal Adaları'nda kurulmuştu.

Bu faaliyetlerin devri, 1980'lerin başında çatısı altında Tüpraş, Petkim, Petrol Ofisi ve BOTAŞ'ı barındıran ama özelleştirme politikalarıyla bünyesinden bu şirketlerin koparıldığı TP'nin çok sınırlı bir alana sıkıştırılması anlamına gelecek. Toplamda 3 binin üzerinde sendikalı işçisi, 5 binin üzerinde çalışanı olan TP'de, söz konusu faaliyetler devredilirse binin üzerinde işçi de iş akdi feshedilerek TPIC'e devredilecek. Ancak elbette bu devirde, özel bir şirket statüsünde olan TPIC'te istihdam garantisinden bahsetmek imkansız. Bu işlem,

sadece işin değil istihdamın da devredildiği bir taşeronlaştırma operasyonu anlamına da geliyor.

BÜYÜK ÖZELLEŞTİRME HAMLESİNİN HABERCİSİ

Kriz gündemiyle sıkışan hükümetin büyük bir özelleştirme hamlesine hazırlanmakta olduğu biliniyor. Ancak konuya ilişkin KİT ve kamu kuruluşlarının varlıklarının satışını içeren düzenlemenin bir Torba Kanun'a eklenmesini öngören ilk deneme kamuoyu tepkisi nedeniyle geri çekildi.

Kasım ayı sonunda ise, Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek'in yaptığı açıklamayla daha sinsi bir plan işletileceği ortaya çıktı. Açıklamada Şimşek, KİT'lerde yönetim şemasını ve yapısını değiştirecek bir reform hazırlığında olduklarını açıkladı.

Kamu sermayeli kuruluşların faaliyetlerinde ve istihdamda özel hukuk hükümlerine tabi olmasının sağlanacağı belirtilirken, reformun önemli bir boyutu ise "KİT'lerdeki istihdam" ile ilgili olacak. Bu da kamu istihdam güvencesinin kaldırılacağı anlamına geliyor. Ayrıca KİT'lerde kısmi halka arzların yani özelleştirmelerin gündeme getirileceği söyleniyor.

Hazırlıkları süren bu düzenleme, 233 sayılı KHK'ye tabi tüm KİT'leri ilgilendiriyor. Yani bugün TP'de gündeme getirilen yeniden yapılandırma ve küçültme operasyonu, daha sistematik hale getirilmiş şekliyle tüm KİT'lere uygulanacak.

PETROL İŞÇİSİ EYLEMDE

Petrol-İş Sendikasına üye, Adıyaman, Batman, Lüleburgaz

ve Ankara'da çalışan 3 binin üzerinde petrol işçisinin, bu tasfiye operasyonuna karşı verdiği mücadele bir bakıma, hükümetin planladığı özelleştirme hamlesine ilk tepki niteliğinde.

İşçiler, Ekim ve Kasım aylarında yaptıkları yarım ve bir günlük iş bırakma eylemlerinden sonra hafta başında TP'nin bağlı olduğu Enerji Bakanlığı önünde uygulamayı protesto etmek isteyen, "OHAL yasaları" işledi, eylem engellendi.

Ancak petrol işçisi, ülkenin en önemli kamu kuruluşlarından birisi olan TP'ye, işine ve geleceğine sahip çıkmak için mücadelesini sürdürmeye kararlı. Bu mücadele, sınıf refleksini bileyen hükümetin yeni özelleştirme hamlesine karşı ilk barikat olabilir.

■ Aşkın Süzük

AKP'nin dış politika aracı: TPIC

Hükümetin dış politikasının ideolojik açıdan Osmanlı'nın tarihsel ve bölgesel referanslarıyla gazlandığı dönemde, AKP'nin zeminsiz girişimlerine enerjide kaynak savaşlarında rol kapma macerası da eklenmişti.

Türkiye'nin Musul ve Kerkük petrollerini kontrol edebileceği düşüncesi bu maceranın başlıca yakıtıydı. Bölgesel süper güç olma hayali bu tür kurgularla besleniyordu. "Büyük Türkiye" için enerji gerekiyordu. Bu çerçevede Kuzey Irak petrollerinin ve doğalgazının dünya pazarlarına ulaştırılmasında Türkiye'nin oynayacağı kilit rolden daha fazla söz edilir olmuştuk. Kuzey Irak'ın zengin petrol ve doğalgaz kaynaklarının dünya piyasalarına ulaştırılması hedefi, içeride Kürt açılımı ile destekleniyordu. Aynı dönemde, Irak'ta ihaleler almış olan devlet petrol şirketi TP ise Türkiye'nin Irak Bölgesel Kürt Yönetimi ile enerji anlaşmalarını yapması nedeniyle Irak'ın merkezi hükümeti tarafından veto yemekteydi. Tam bu sırada 2013 yılının hemen başında, TP bünyesindeki TPIC adlı şirket Irak'ın Kerkük kentinden Yumurtalık'a uzanan boru hattını işleten bir başka kamu kuruluşu BOTAŞ'a devre-

dildi. Devletin petrol şirketinin yurtdışı faaliyetlerini yürütmek için kurulan ama özellikle AKP'li yıllarda kadrolaşma politikalarıyla siyasi bir araç haline getirilen TPIC'nin, aynı zamanda bir dış politika aracı olarak kullanılacağı anlaşılıyordu.

Irak'ta merkezi hükümetten veto yemiş olan TP yerine, TPIC'nin Kuzey Irak'ta enerji projelerinin bir parçası olması daha kolay olacaktı. Bunun için TPIC, ihale yasaklı TP bünyesinden bir başka kamu kuruluşuna devredilmişti. Ancak geçen üç yılda dış politikada bölgede iddiasını yitiren ve duvara toslayan AKP hükümetinin, ortaya sürdüğü araçlarını yeniden yapılandırması ya da geri çek-

mesi gerekecekti. TPIC, projelerinin yanı sıra yurtiçinde faaliyetlerini arttırmaya başladı. Son olarak ise TP'deki yeniden yapılanmadan nasiplendirilmek isteniyor. TP'den koparılan faaliyetler TPIC'ye gördürülmek istenirken, TP'nin elindeki makina ve ekipmanlar TPIC'ye oldukça avantajlı koşullarda veriliyor.

GERİCİLİK VE GERİCİLİKLE MÜCADELE - 1

AKP ve Erdoğan eliyle karar

EMPERYALİZMİN, PATRONLAR SINIFININ VE PARA BABALARININ DESTEĞİYLE ÖRÜLEN 14 YILLIK AKP İKTİDARI GERİCİLİĞİN, YOBAZLIĞIN, LAİKLİK VE AYDINLANMA DÜŞMANLIĞININ CUMHURİYET TARİHİNDE EN FAZLA ETE KEMİĞE BÜRÜNDÜĞÜ, CİSİMLEŞTİĞİ BİR DÖNEMDİ ELBETTE. ANCAK 2016 YILI, AKP'NİN 14 YILLIK GERİCİ VE YOBAZ SALDIRILARININ EN ÜST DÜZEYE ULAŞTIĞI, PERVASIZLAŞTIĞI, ARSIZLAŞTIĞI YIL OLARAK ANILACAK.

Üç bölüm halinde yayınlayacağımız bu yazının ilk bölümünde Ahmet Çınar, gericiliğin 2016 sicilini yazdı. İkinci bölümde sicil dökümüne devam edecek, Aydınlanma Hareketi ve gericilikle mücadele konusunda yapılanlarla diziyi sonlandıracağız.

AKP ve Erdoğan rejiminin gericilikte tavan yaptığı yıl oldu 2016... Anayasa Mahkemesi'nin 2008'de karar altına aldığı "AKP laiklik karşıtı eylemlerin odağıdır" hükmünün üzerinden

sekiz yıl geçti... AKP'nin laiklik ilkesine düşmanlığı, AYM kararından önce de bilinen bir gerçek. Ancak İsmail Kahraman'ın "TBMM Başkanı" sıfatıyla sarf ettiği "Yeni anayasada laiklik olmamalı" cümlesi 2016 yılında söylendi. İsmail Kahraman yalnızca bunu söylemekle kalmadı, açıkça "Yeni ve dindar bir anayasa olmalı" dedi.

AKP'nin 2016 yılını laikliğe, aydınlanma fikrine, ilericiliğe alenen ve pervasızca savaş açtığı bir yıl olarak işaretlemek olanaklı. AKP'nin patronlar sınıfının, burjuvazinin ve emperyalist merkezlerin de desteğini alarak

yürüdüğü bu karanlık yıl, aydınlanmacı, ilerici ve laik insanların da mücadele olanaklarının çoğaldığı bir yıl oldu aslında: Gericiliğe Karşı Aydınlanma Hareketi, bunun en somut örneği oldu.

Peki 2016'da başka neler oldu?

Eğitimde, sağlıkta, okulda, hastanede, akademide, öğrenci yurtlarında, devlet dairelerinde, sosyal yaşamda, kamusal alanda, kısacası hayatın her anında ve alanında dinsel dayatmaların ayyuka çıktığı, yobazlığın "halkımızın değerleri" adı altında sunulduğu kapkaranlık bir yıl oldu 2016.

GERİCİLİĞİN VE İSTİSMARIN KALESİ: ENSAR

Aslında gericilik başlığında 2016 yılını, Mart ayında Karaman'da patlayan yandaş Ensar Vakfı'ndaki 45 çocuğa tecavüz haberiyle başlatabiliriz. AKP'lilerin ve Erdoğan ailesinin gözdesi olan Ensar Vakfı, bu iğrenç olayın ve sonradan ortaya çıkan türlü çeşitli cinsel istismar ve saldırı olaylarının odağında yer alarak Türkiye gündemine oturdu. Kuşkusuz Ensar Vakfı, Karaman'daki olayla ilk kez gündeme gelmiyordu. Daha önce Çorum ve Rize'de vakfın şube başkanlığını yürütenler, tecavüz ve cinsel istismar nedeniyle tutuklanmışlardı. Karaman'daki alçaklık, 2106'da Ensar'ın karanlık siciline işlendi ve takvimdeki iğrenç yerini aldı.

Ve hemen akabinde meydana gelen olaylar ibret vericidir:

- Ensar Vakfı Başkanı ve THY İcra Komitesi Üyesi İsmail Cenk Dilberoğlu, cinsel istismar konusunu, sol kesimin "dindar nesil" projesinden rahatsız olması nedeniyle attığı bir iftira olarak değerlendirdi.

- Turkcell'in, Ensar Vakfı'na sponsor olduğu ortaya çıktı.

- Hürriyet gazetesi yazarı Ahmet Hakan, köşesinde, yaşanan münferit bir olaydan dolayı Ensar Vakfı'nın hedef gösterilmesinin yanlış olduğunu aktardı.

- Halk TV sunucusu Ece Zereycan, Karaman'daki cinsel istismara tepki gösterdiği ve "çocuklar tecavüze uğrarken susulmaz" dediği için işten çıkarıldı.

- Marmaris'te yapılan basın açıklamasında, AKP Muğla milletvekili Nihat Öztürk, "Bir hazımsızlık var, bunun da farkındayım. Biz inadına Ensar Vakfı'na

tılan 2016 geride kalırken

'2016 GERİCİLİĞİN BASTIRDIĞI BİR YIL OLDU' DENİLEBİLİR. TERSİNDEN GERİCİLİĞİN 2016'DA FENA 'BASILDIĞINI' SÖYLEMEKSE DAHA DOĞRU OLUR. GERİCİ KARANLIĞIN TOPLUMA KENDİNİ DAYATTIĞI TÜM ÖRNEKLERDE, DİRENÇLE KARŞILAŞTIĞINI TOPLUMSAL TEPKİYİ PEKİŞTİRDİĞİNİ GÖRDÜK.

destek olmaya devam edeceğimiz. Benim de 13 yaşında bir kızım var ve gönderiyorum. Çocuklarımızın buralarda dini eğitim almalarına biz destek vereceğiz" diyerek, Ensar Vakfı'nı savundu.

- Marmaris'te Ensar Vakfı'nın okullardaki faaliyetlerinin durdurulması için imza toplayan 3 kişi, Ensar Vakfı'nın şikayeti üzerine gözaltına alındı.

- Mahkeme, tecavüz olayının Ensar Vakfı'na bağlı evlerde gerçekleştiğini belirten iddianameyi kabul etti. İstismarın 3 yıl boyunca sürdüğü iddia edildi.

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sema Ramazanoğlu "Buna bir kere rastlanmış olması hizmetleri ile ön plana çıkmış bir kurumumuzu karalamak için gerekçe olamaz. Biz Ensar Vakfı'nı

da tanıyoruz, hizmetlerini de takdir ediyoruz, ama öteki taraftan bunu yapan kişi için de sıfır toleransla hukuki açıdan bütün takibimizi yapıyoruz" diyerek Ensar Vakfı'nı savundu.

- HDP milletvekili Altan Tan, "Bir olaydan, iki olaydan hareketle bütün kurumu suçlamak, aynı görüşe sahip bütün bir camiyi töhmet altında bırakmak yanlış" diyerek, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı Sema Ramazanoğlu ile benzer bir açıklama yapmış oldu.

- Sabah gazetesi yazarı Hilal

Kaplan da Ensar Vakfı'na sahip çıkanlar arasındaydı: "Ensar Vakfı gibi kadim ve tüm misyonu İslam'ı doğru anlatmak, buna dair sayısız akademik yayın yapmak ve daha ötesi iyilik ve yardım dağıtmak üzerine kurulmuş bir kurumun bu tarz çirkin bir vakayla gündeme gelmesi hepimizi derinden sarstı" buyurdu.

- Yeni Şafak yazarı Özlem Bayraktar, "pedofili eskiden de vardı" diyerek ve inananların Cumhuriyet ideolojisi tarafından sapkın gösterildiğini iddia ederek Ensar Vakfı'nı savundu.

- İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde "Adalet ve Erdem Kulübü" tarafından Ensar Vakfı'nda yaşanan çocuk istismarını aklayan bildiriler asıldı.

- "Çocuk istismarını engelleme komisyonu" önerisi Meclis'te yapılan oylamada, AKP oyları ile reddedildi. Ardından gelen tepkiler üzerine AKP geri adım attı ve çocuk istismarlarını araş-

tırma komisyonu kuruldu. Ayrıca oylamada, Meclis Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın oylama sırasında "saydım" diyerek yalan söylediği, Meclis Başkan Vekili Ahmet Aydın'ın Ensar Vakfı konuşmacısı olduğu ortaya çıktı.

- Ensar Vakfı'nın, kenti ziyareti sırasında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı "Ümmetin medar-ı iftihar hoş geldiniz" pankartıyla karşıladığı ortaya çıktı.

- Yeni Akit gazetesinden Şevki Yılmaz, "Hepimiz Ensar'ız" başlıklı bir yazı yazarak, "Ensar, İlim Yayma, M.T.T.B, İHH, Aziz Mahmud Hüdayi, SAFA, MİKAV, Deniz Feneri, TÜGVA, Muradiye, Anadolu Gençlik, Memur Sen, Hak İş, MÜSİAD, Türgev" gibi vakıf ve derneklere destek olma çağrısı yaptı.

■ Ahmet Çınar

Gelecek sayıda: Diyanet işleri ve okullarda gericilik

KEMAL OKUYAN

Şeytanla işimiz

Demek ki neymiş, roller değişebiliyormuş. Değişmeyen, değişmeyen ise meselenin özümüştü.

2016 bitiyor. Yıl biterken, Tayyip Erdoğan ile güçlü emperyalist merkezler arasında çelişki ve kavga olamayacağı tezi de tamamen çöküyor.

Emperyalizm, düzen siyasetinde içi boş bir kodlamadır; işler yolundayken “batı dünyası”, “müttefikler”, “stratejik ortaklarımız” tercih edilir. Arada dış düşman gereksinimini karşılamak, milliyetçi duyguları hafiften gıdıklamak için “emperyalist” nitelmesi yardıma çağrılır. Böylesi anlarda bir yandan alabildiğine somuttur “emperyalizm”, kastedilen İsviçre ya da Portekiz değil; ABD, Fransa, Almanya gibi “elebaşları”dır. Türkiye’yi bölmek, yıkmak, çelmelemek, kıskanmak, çekememek, karıştırmak gibi edimlerin hemen hepsi onların işidir. Somut ötesi! Lakin aynı anda bu devletlerin desteğini almak, onlarla siyasi ve ekonomik ortaklıklar kurmak için yanıp tutuşulduğu için “emperyalizm” aynı zamanda alabildiğine soyut bir kavramdır.

Ama her durumda “emperyalizm” kötü bir şeydir, düzen siyasetinin dilinde.

Tıpkı solda olduğu gibi. Bazen her şeyin başı ve sonu emperyalizmdir, bazen emperyalizm ABD’dir sadece, bazen de emperyalizm savaşı ve yayılmacı bir dış politika pratiğinden ibarettir. Bazense özgürlük ve demokrasi mücadelesinin üzerine gölge düşürdüğü için “yasaklı” sözcüklerden biri olur emperyalizm.

Çünküüü....

Batıdan doğuya doğru gidildikçe yüzyıllar içinde oluşmuş medeniyet etkisini yitirir, standartlar örselenir, diktatörlere alan açılır, despotlar her şeyi kendilerine yontar ve de bu coğrafyalarda yaşayan garibanların sesine ister iste-

mez batının gelişkin ülkeleri, onların kurumları kulak verirdi. E böylesi bir misyon söz konusuysen “emperyalizm” diyerek suyu bulandırmak, bu kötü şeyler çağrıştıran sözcüğü kullanmak olmazdı. ABD ordusu emperyalistti belki ama Rockefeller Vakfı asla! NATO’ya sıkıştırsan “emperyalist” diyebilirdin de Avrupa Birliği’ni karalamak ayıptı, haksızlıktı, vicdansızlıktı.

Böyle böyle ABD’nin işgal planlarına, silahlı örgütlenmesine dahil olmak bile meşrulaştırıldı. Özgürlük ve demokrasi uğruna...

Solda bu yaklaşıma anlayış gösterildi; denildi ki söz konusu olan ezilen ulusların kendi kaderini tayin hakkı!

Yüz yıl öncesine geri döndük.

1900’lerin başında uluslararası işçi hareketinde, Marksizm adına, sömürgeciliğin iyi yanlarını vurgulayanlar el üstünde tutulurdu. Bir avuç devrimcinin itirazı, kavgasıyla bu tutum siyasi ve etik açıdan sorgulanır oldu, Lenin ile birlikteyse kimse büyük kapitalist devletlere özgürlük ve demokrasi ayağına hayırhah bakmaya cesaret edemedi. Solculuk adına...

Şimdilerde bizim buralarda yine cesaretlendiler.

Erdoğan da onlara yardım ediyor batıya kafa tutarak: Diktatör uygar dünyaya karşı!

Düne kadar Erdoğan’ın özgürlükler alanını genişleten bir reformcu olduğunu kanıtlamaya çalışıyorlardı. Para ve akıl “batı”dan geliyordu. Zor görevdi ama liberaller gerçeklere takla attırmakta ustalaşmıştı. 2011’e kadar büyük kararlılıkla, 2015 Kasımı’na kadarsa ittir kaktır misyonlarına sahip çıktılar.

Şimdi büyük bir rahatlıkla “faşist”, “İslamcı diktatör” sıfatlarını kullanıyorlar. Nereden nereye... Avrupa başkentlerinde yıllarca “AKP’yi demokrasi konusunda teşvik edin, asker karşısında Erdo-

ğan’a sahip çıkın” diye yalvaranlar bugünlerde “bildiğiniz gibi değil, Türkiye dinci bir diktatörlüğe dönüştü” turlarında.

Muhatapları onları “ya ya...” diye onaylayıp, bazen Türkiye’de olup bitenlere “oh may gad” tepkisi verirken bu uşak, işbirlikçi, omurgasız topluluğun pek beceriksiz çıkmış olmasından içten içe hayıflanıyor.

“Batı”nın tekeli medyasında artık Erdoğan hakkında olumlu hiçbir şeye yer verilmiyor, kimse AKP’nin özgürlük ve demokrasi mücadelesinden söz etmiyor, kendi aralarındaki derin çekişmeye rağmen bir konuda mutabakat var: Türkiye kötüye gidiyor!

Bizimkiler de bağıryor: Türkiye kötüye gidiyor.

Arıza ner

KAPİTALİZM HERKESİN KAZANCIYI ALDIĞI BİR SİSTEMDİR SERMAYE DİKTATÖRLÜĞÜ BAŞLIKLARDA DA... UNUTULAN

Başka ülkelerden komünistler, dostlarımız, yoldaşlarımızın haftada bir “iyi misiniz” diye kısa ve de kaygılı mesaj atmasına artık alışıyoruz.

Memlekette insanlar “nasılsınız” sorusuna “iyiyim” yanıtı verirken tereddüt ediyor, “artık nasıl iyi olursanız” ekini yapmamak vicdansızlık sınıfına sokulmanız için yeterli.

İyi miyiz?

Şöyle oldu, Türkiye 2013 yılında Haziran Direnişi sırasında zirve yapan itibarını, sonraki yıllarda bütünüyle yitirdi ve bugün geline noktada gerçekten bir “anomali” olarak görülmeye başlandı.

Yöneten sınıflar böyle görüyor, yoksullar da... Sağcı böyle görüyor, solcusu da... İçeriden bakınca görülen bu, dışardan bakılınca da...

Oysa Erdoğan yola koyulurken, 1923’te kurulan Türkiye Cumhuriyeti’nin bir “anıza”, bir “anomali” ol-

“DİKTATÖRLÜĞE KARŞI ŞEYTANLA BİLE İŞBİRLİĞİ YAPILABİLİR” SAÇMALIĞININ BİR REEL POLİTİKA USTALIĞI OLARAK YUTTURULMASINA İZİN VEREMİYİZ. UNUTMAYALIM, BUNUN KARŞISINA “EMPERYALİZME KARŞI ŞEYTANLA BİLE İŞBİRLİĞİ YAPILABİLİR” TEZİYLE ÇIKMAK PEKÂLÂ MÜMKÜNDÜR.

olmaz bizim

Bu örtüşmeye gözünü kapatan haindir. Bu örtüşmeyi gerekçe göstererek Türkiye gerçeklerine göz kapatılmasını isteyenler de.

Bugün Türkiye’de olup bitenlerden rahatsızlık duyanlar kendilerini işbirlikçilikten, örtülü ya da açık operasyonların figüranı olmaktan korumak durumundadır. “Ben temizim” demek yetmiyor. Uluslararası tekellerin bu coğrafyadaki siyasal ve ideolojik hamlelerini, mühendislik çalışmalarını deşifre etmek, onlarla mücadele etmek gibi bir yükümlülüğümüz var. İttifaklar politikasında, dostlarımızı seçerken her dönemden daha fazla ince eleyip sık dokumak zorundayız.

“Diktatörlüğe karşı şeytanla bile işbirliği yapılabilir” saçmalığının bir reel politika

ustalığı olarak yutturulmasına izin veremeyiz. Unutmayalım, bunun karşısına “emperyalizme karşı şeytanla bile işbirliği yapılabilir” teziyle çıkmak pekâlâ mümkündür.

Şeytanlardan uzak durunuz.

Henüz şaşırıcı gelişmeler silsilesinin başlangıç noktasındayız. “Önce bağımsızlık... Önce aydınlanma... Önce demokrasi... Önce özgürlük...” Sol söz konusu olduğunda hayata böyle bakanların, “aman önce bir” diyerek bir şeyle-

öncelik kazandırmaktan çok bütünlüğü sonraya bırakanların hepsi çuvallayacak.

Bu bakış açısı asla güçlendirmez, çoğaltmaz, kaotik geliş-

meler karşısında koruma alanı sağlamaz. Bütün bu karmaşanın kaynağında kapitalizmin krizi yatıyor, Erdoğan kapitalizmin kriz dalgalarında sörf yapıyor. Sol bu gerçeğe gözünü kapatarak strateji geliştiremez. “Diktatöre odaklanalım” emperyalist merkezlerin kucağına oturmaktır; “emperyalizme karşı bir olalım” kendini kurtarmak isteyen bir zorbaya ve emperyalist dünyadaki dengesizlikte istikrar arayan patron sınıfına onursuzca hizmettir.

Önce sosyalizm!

İttifaklar, dostluklar bu merkezde durduğu sürece meşrudur, gerisi hikaye. Türkiye solunun liberalizm ve milliyetçilikle, aynı madalyonun farklı yüzleriyle eklenmesinden bir strateji filan çıkmaz.

ede?

KAZANDIĞI BİR SİSTEM DEĞİLDİR. KAZANANIN KAYBEDENLERDEN AZ OLDUĞU BİR TOPLUMSAL DİKTATÖRLÜĞÜ. YALNIZCA AKÇELİ KONULARDA DEĞİL, “DEMOKRASİ” VE “ÖZGÜRLÜK” GİBİ KAVRAMLARIN KAYBOLUYOR YA HANİ, DEMOKRASİNİN SINIFSAK BİR KAVRAM OLDUĞU, O BAKIMDAN!

duğunu ileri sürmüştü. Bu düşünce, Türkiye solcusunu bile heyecanlandırmış, hatta tarafımıza “Cumhuriyeti savunmak size mi düştü” sataşmasında bile bulunulmuştu.

Bilinen öykü...

Biz sistemi değiştirmek için uğraşıyorduk, sömürü üzerine kurulu bu toplumsal düzenin tek alternatifini sosyalizmdi. Karşımızda ise sosyalizmin bir hedef olarak gerçekçi olmadığı, yaşanan pratiklerde ise büyük bir başarısızlık anlamına geldiği iddialarını gerekçe edinerek AKP’nin “yıkıcı” hamlelerini huşu içinde seyredenler yer alıyordu. “AKP sizden daha devrimci” demeyi bile akıl etmişlerdi!

Doğrudur, AKP radikal bir müdahalede bulundu, özgürlükçü ve demokratik bir süreç ilan etmişti ve dediğim gibi soy Milli Görüşçüler dışında da heyecan yaratıyordu.

“Değişim” arzusu.

Sömürünün ortadan kalkması, eşitlikçi bir düzenin kurulması hedefini içermiyorsa, “değişim” arzusu bencillikle beslenir. Kapitalizm herkesin kazandığı bir sistem değildir. Kazananın kaybedenlerden çok olduğu toplumsal sistemdir sermaye diktatörlüğü. Yalnızca akçeli konularda değil, “demokrasi” ve “özgürlük” gibi başlıklarda da... Unutuluyor ya hani, demokrasinin sınıfsal bir kavram olduğu, o bakımdan!

Dolayısıyla, AKP “değişim” adı altında Türkiye’ye müdahale etmeye başladığında, bu müdahalelere hayırhah bakanlar “kazanana” tarafta olacaklarını düşünüyordu. Ekonomik açıdan olabilir, siyasal açıdan olabilir...

Evet, bu son tahlilde bencilliktir. Onca yıldan sonra, kazanmak

umuduyla AKP’nin peşine takılanların ciddi bir bölümü hüsrana uğramış, eşitsizlikle malul bir düzende “kazanana” değil “kaybeden” tarafta olduğunu görmüştür.

Öte yandan AKP kendisi için yeterli oranda bir nüfus bölmesini, “kazandığı”na ikna etmeye devam etmektedir. Neyle?

Rant çarkına dahil ederek...

Türkiye’nin ilerici birikiminden intikam hissini tatmin ederek...

İstikrar kozunu kullanıp “hep birlikte kaybeden olmama”yı garanti ederek...

İşte bugünkü Türkiye, AKP ile kazananların ya da kazandığını sananların yanlışlarını yüzlerine ısrarla vuracak ölçüde “anomalı” haline gelmiştir.

Kapitalizmin “değiştirme” gücü, yeteneği ve ufku yoktur. Buna rağmen, AKP bu iddiayı ortaya

attığında Türkiye burjuvazisi mutlu, liberaliyse sevindirici olmuş, tıkanan sistemi Erdoğan ile arkadaşlarının açacağını sanmıştır.

Şimdi Türkiye’ye ilişkin freni patladı, kontrolden çıktı, dağılıyor gibi ifadeler kullanılıyor. Dahası şaşkınlık, kaygı, hatta korkunun yanı sıra dünyada bayağı alay konusu haline geliyor.

Sözü edilen bizim ülkemizdir; çok ama çok ağır, üzücü bir durumdur bu.

Öte yandan da ders olmalıdır; bundan sonra tarihteki ileriye doğru hamleleri “anza” diye ilan etmeden önce azıcık düşünür herhalde insanlar ve daha önemlisi, kapitalizmin “değişim”inin büyük fiyaskoya, dahası felakete yol açacağı da anlaşılmalı olmalıdır.

2016: AKP'NİN STRATEJİK
KÖRDÜĞÜMÜ

Derin bataklık

**KENDİ YARATTIĞI
KÖRDÜĞÜMLERE TUTUNARAK
AYAKTA KALMAK ERDOĞAN
TARZININ EN BÜYÜK
PARADOKSU. 2016 DÜĞÜMLERİN
ARTTIĞI, YARATILAN KAOSU
YÖNETMENİN GİDEREK DAHA
FAZLA ZORLAŞTIĞI AMA AKP'NİN
YİNE TAM DA BU KARMAŞAYA
TUTUNARAK KİLİT ROLÜNÜ
KORUDUĞU BİR YIL OLDU.
2017'DEN AYNISINI
BEKLEMEN BİRAZ ZOR.**

Yeni Osmanlıcı bölgesel hedeflerle, küresel güç olduğunu öne sürerek 2016'ya giren AKP, dış politikada seneyi başarısızlıklarla kapatıyor. Ahmet Davutoğlu'nun dışişleri bakanlığı döneminde başlayan "sıfır sorun" politikası, herkesle sorun anlamına gelen "değerli yalnızlık" ile sonuçlandı. ABD ile yaşanan gerilimler, Suriye hükümetine karşı alınan sert tavır, Mısır'da Müslüman Kardeşler yanlısı tutum, İsrail ile kopan ilişkiler, Avrupa Birliği ile yaşanan anlaşmazlıklarla girilen 2016 yılında, atılan geri adımlar "diplomatik başarı" gibi gösterilmeye başlandı. 2017 yılı da geri adımların artarak sürdüğü bir yıl olacağı benziyor.

AKP ORTADOĞU'DA NE İSTİYOR?

"Arap Baharı" ile birlikte, Ortadoğu'da bir "Sünni eksen" kurmaya yoğunlaşan AKP, Mısır'da

ve Tunus'ta Müslüman Kardeşler'in iktidara gelmesiyle istediği iklimi sağlamış gibi görünüyordu. Bu tasarımı Suriye'ye de uzandırmak isteyen AKP, Suriye'de de Suriye hükümetine karşı durarak ülkedeki "muhalifleri" destekliyordu.

Bu politika 2012-2013 yıllarında görece "zararsız" olsa da, Müslüman Kardeşler'in yenilgisi ve Batılı güçlerin bölge planındaki değişikliklerinin ardından AKP giderek elini daha fazla taşın altına koymak zorunda kaldı. Muhammed Mursi'nin devrilmesiyle birlikte Mısır'la ilişkileri kesen Türkiye, Mısır'ın yanı sıra, Rusya, Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri'nin de aralarında olduğu pek çok ülkenin "terör örgütü" ilan ettiği Müslüman Kardeşler'in destekçisi durumunda kaldı. Son olarak 2016 Şubat ayında ABD Temsilciler Meclisi'nin de Müslüman Kardeşler'i "terör örgütü" sayma kararıyla,

AKP'nin bölge tasarımları imkânsızlaşmış oldu.

SURİYE'DE GERİ ADIM

AKP dış politikasının önemli unsurlarından biri olan Suriye meselesinde de, Suriye ordusu ve müttefiklerinin cihatçılara yaşattıkları yenilgilerle birlikte, AKP destekli gruplar için askeri başarı ihtimali neredeyse tamamen kayboldu. Silah göndermesi yeterli olmamaya başlayan AKP, Suriye'ye doğrudan müdahale etme imkânını da Rusya'ya ait uçağı düşürdüğünde kaybetmişti. Bu imkân, Rusya'dan özür dilenmesi ve 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ikili ilişkilerin hızla düzeltilmesiyle yeniden bulundu. AKP, Suriye'ye askeri müdahalede bulunabilse de, görünüme göre bunun için pek çok taviz vermesi gerekti. Halep'te yenilgiye uğrayan cihatçılar, bundan Türkiye'yi sorumlu tutarken, Halep'ten tahliye edilen cihatçıların önemli

bir kısmının "Fırat Kalkanı" hareketine katıldıkları öne sürüldü.

"Suriye'ye Esed'in hükümlerine son vermeye geldik" diyen Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, Rusya'nın sorgulamasıyla birlikte bu sözünden kısa sürede geri adım atmak zorunda kaldı. AKP'nin içeride kullandığı söylemlere rağmen; İran, Rusya ve Türkiye arasında imzalanan Suriye mutabakatıyla Türkiye resmen laik bir devlet olarak Suriye'nin egemenliğini yeniden tanımış oldu. Rus basını, Türkiye'de gerçekleştirilen Suriye, İran ve Rusya karşıtı eylemlerden "Türk hükümetini" sorumlu tuttu, ancak Rusya Büyükelçisi Andrey Karlov'a suikast düzenleyen katilin attığı cihatçı yanlı sloganlarla birlikte AKP içeride de Suriye karşıtı söylemlerini sonlandırmak zorunda kaldı. Son olarak Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun "Esad konusunda Suriye halkının ne düşündüğü önemli" demesiyle,

AKP'nin Suriye macerasının başarısızlığı resmen tescil oldu.

EL BAB VE SONRASI

Atılan geri adıma karşın, Suriye'ye askeri müdahalenin sürdürüleceğini duyuran Erdoğan, El Bab sonrasında Menbic ve Rakka'ya da harekât düzenleneceğini öne sürüyor. El Bab'ın alınmasında yaşanan zorluklarsa, bunun pek de kolay olmadığını gösteriyor. Erdoğan'ın iddiasının aksine El Bab hala kuşatılmış değil. Türkiye'nin yaşadığı yoğun kayıplarsa, "Fırat Kalkanı" operasyonunda ana unsurun Suriyeliler ya da bölgeye getirilen cihatçılar değil, Türkiye olduğunu gösteriyor. Türkiye'nin kontrolündeki Cerablus'ta yaşanan protestolar da, Erdoğan'ın "güvenli bölge" projesinin tutmasındaki bir başka zorluğa işaret ediyor. Türkiye'nin Rakka'ya girerek ne elde etmeyi umduğunuysa belirsiz.

RUSYA VE İSRAİL'LE NORMALLEŞME

Haziran ayının sonlarında, Kremlin tarafından yapılan açıklamada Erdoğan'ın Rusya'dan özür dilediği duyuruldu. 15 Temmuz sonrasında ikili ilişkiler daha da gelişirken, Erdoğan tarafından Türkiye'nin Şanghay Beşlisi'ne dâhil olabileceği yönünde iddialar ortaya atıldı. Şanghay Beşlisi ise, bunun yalnızca Türkiye'nin NATO'dan ayrılmasıyla olabileceğine işaret ederek, konunun ciddiyetini ortaya koymuş oldu. Çin'den yapılan açıklamalarda da, Türkiye'nin bu girişiminin NATO ile pazarlık yapmaya yönelik olduğu ima edilerek, Şanghay Beşlisi'nin buna alet edilmemesi istendi.

Türkiye'nin Rusya'yla ilişkilerini düzeltmesinin yarattığı en büyük değişimse, Rusya'nın aracılığıyla bölge aktörleriyle yeniden iletişime geçilmesi oldu. Ağustos'tan itibaren İsrail'le normalleşme gündeme gelirken,

15 Temmuz ve ABD'yle ilişkiler

AKP ile ABD arasındaki ilişkiler, 15 Temmuz'un ardından belki de daha önce hiç olmadığı kadar gerildi. 15 Temmuz'un ardından AKP ilk kez İncirlik üzerinden neden Türkiye'de bir ABD üssü olduğunu sorgularken, ABD'nin Fethullah Gülen'i vermemedeki ısrarı ilişkileri daha da gerdi. Rusya'yla yakınlaşan Türkiye, bunu ABD ve NATO'ya karşı bir pazarlık unsuru olarak kullanmaya başladı. Donald Trump'ın ABD başkanı seçilmesiyle birlikte Trump'ın yakın çevresinin "Gülen düşmanlığı" kutlayan AKP, aynı çevrenin "İslamofobik" olmasınaysa "önem vermiyor". Barack Obama, başkanlığının son günlerinde olması sebebiyle Türkiye'ye karşı adım atmasa da, son olarak Erdoğan'ın ABD önderliğindeki koalisyonu IŞİD'i desteklemekle suçlaması ikili ilişkileri daha da gereceğe benziyor.

bununla birlikte Akdeniz'de enerji anlaşmalarında yol alınabilmesi için Kıbrıs sorununda çözüme gidilmesi hızlandırıldı, Mısır ile ilişkilerde kimi düzelmeye sinyalleri görülmeye başlandı. Yine Ağustos ayında Mısır'dan yapılan açıklamada, Türkiye ile yeni bir döneme girildiği duyuruldu. AKP, Mısır konusunda hırslarından vazgeçerek yeni durumu kabullendi.

2017 NELER GETİRECEK?

Atılan geri adımlara karşın, 2017'de Türkiye dış politikası için kolay bir yıl olmayacağı benziyor. Avrupa Birliği ile artan gerginliklerin yanı sıra, ABD Başkanı seçilen Donald Trump'ın Türkiye'ye

karşı atabileceği kimi adımlar da AKP'nin dış politika krizini büyütebilir. Çöken "ılımlı İslam" modeli, siyasal İslamcılığın iflası, yeni bir siyasi kriz anlamına geliyor. Ekonomik olarak sıkıntılı bir yıla girecek olan Türkiye sermayesi, AB ve ABD'ye bağımlılığının sonuçlarını görmeye başlayacaktır. Kısacası patlamalarla ve savaşlarla geçen 2016'nın ardından 2017 yılı da krizler yılı olmaya aday. Türkiye'nin, Rusya-İran-Çin eksenine sorun yaşamadan yerleşmesi zaten düşünülemez. Bunun ötesine geçerek, böyle bir eksen kaymasının ima edilmesinin bile pek çok fay hattını tetiklediğini söyleyebiliriz.

AKP'ye samimiyet testi: Yemen

AKP yönetimi ve medyası sıklıkla Suriye'deki sivil ölümlerinden bahsediyor. Ancak aynı isimler, Yemen'de sürmekte olan insani krizin sorumlusu Suudi Arabistan'ı desteklemeyi seçiyor. 2015 Mart ayından beri sürmekte olan Suudi Arabistan önderliğindeki müdahale, askeri başarı sağlamazken, bölgenin en yoksul ülkelerinden Yemen'de büyük felaketlere yol açtı. Gıdasının ve suyunun önemli bir kısmını dışardan temin

etmek zorunda olan Yemen'de, Birleşmiş Milletler rakamlarına göre çoğunluğu sivil olmak üzere 10 bine yakın insan Suudi Arabistan tarafından öldürüldü. Erdoğan konuyla ilgili açıklamada, Suudi Arabistan ile Türkiye'nin her konuda aynı düşündüğünü, Yemen konusundaki bakışlarının da aynı olduğunu belirtti. Birleşmiş Milletler, Yemen'de 7.6 milyon kişinin aç olduğunu, ülkeye gıda götürülemediğini bildiriyor.

METALDE GREVE DOĞRU Mücadelede yeni

2014 GREVİ ÖNCESİNDE YAPILAN GREV OYLAMALARINDA KOMÜNİSTLERİN GREVİN POLİTİK BİR DÜZLEME OTURMASINDA VE BULUNDUĞU FABRİKALARDA İŞÇİLERİN DİRENGEN DURUŞUNDA KATKISININ YADSINAMAZ OLDUĞUNU SÖYLEYEBİLİRİZ. ŞİMDİKİ SÜREÇTE DE GREVLERİN BAŞARIYLA SONUÇLANMASI ŞÜPHE SİZ SAYISIZ FAYDA SAĞLAYACAKTIR ANCAK BU DURUMUN BİR OLGU OLMASININ ÖTESİNE ÇIKMASI VE KALICI KAZANIMLARA EVİRİLMESİ, SINIFIN ÖNCÜLERİNİN NE ÖLÇÜDE ETKİN OLABİLECEĞİYLE İLGİLİ.

Metal işçilerinin 1977 yılında başlayan ve tarihe "Büyük Grev" olarak geçen 1977-80 MESS grevlerinin başlangıç sloganıydı "DGM'yi ezdik sıra MESS'te". Patron örgütü MESS'in kölelik dayatmalarına karşı greve çıkan metal işçileri, DGM direnişine katılmaları sebebiyle işlerinden olan işçilerin işlerine geri dönmesini de sözleşme taleplerinin başına koyarak greve politik bir anlam yüklemişlerdi.

2017 yılının ilk günlerinde metal işçileri yine başka bir

patron örgütünün dayatmalarına karşı greve çıkacaklar. Greve doğru gidilirken işçiler fabrikalarında "MESS'i ezdik sıra EMİS'te" sloganını neredeyse kendilerine bayrak edinmiş durumdadılar. Metal işkolunda 2014 yılında MESS'in 3 yıllık sözleşme ve düşük ücret dayatmasını kabul etmeyerek greve çıkma kararı alan ancak grevi yasaklanan metal işçileri, 2015 yılında MESS'ten ayrılan patronların kurduğu işveren sendikası EMİS'e karşı yeni bir mücadeleye girişecek.

2014 yılında Birleşik Me-

tal-İş'in MESS dayatmalarına karşı çıktığı grev hem işçi sınıfı açısından hem de sermaye açısından birçok sonucu beraberinde getirdi. EMİS'e bağlı işyerlerinde başlayacak grevin anlamına ve bu gündemde sınıfın partisinin üzerine düşenlere geçmeden önce, metal işçileri gerçekten MESS'i ezdi mi kısaca değinelim.

2014 MESS GREVİNDEN EMİS'E

Türkiye burjuvazisi metal işkolunda son derece örgütlü durumda. Bu sermayenin birbirine aktardığı tarihsel bir miras aslında Türkiye'de. Özal'ından Erdoğan'ına uzanan burjuva iktidarlarının şemsiyesi altında olan Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) metal işçilerini yıllar boyu baskı altına almayı başardı. Tabii ki en büyük destekçileri olan sarı sendika Türk Metal ile birlikte.

2014-2017 MESS grup toplu sözleşmesinde Türk Metal'in MESS ile imzaladığı 3 yıllık sözleşmeyi imzalamayan Birleşik Metal'de örgütlü yaklaşık 15.000 metal işçisi greve çıkma kararı almıştı. Patronlar Türk Metal'le birlikte gemilerini yürütürken bu defa karşılarında kararlı bir şekilde duran bir sınıfla karşılaştılar. İşçilerin grev kararlılığı, grev öncesinde işyerlerinde yapılan grev oylamalarında çekinceye yer bırakmayacak şekilde "greve evet" çıkmasıyla kendisini hissettirmişti.

Greve güçlü bir şekilde çıkılması ve kazanılması işçi sınıfının sıkışmışlığını açacak bir kanal yaratma adına önemli ve kalıcı bir birikim olacaktı. Grevin "daha iyi bir ücret" için çıkılacak bir

grev olmasının ötesine taşınması ise sınıf mücadelesine kalıcı bir mevzi kazandırması anlamına gelebilirdi. Kuşkusuz bu komünistlerin müdahalesine ihtiyaç duyan ve grev süreciyle sınırla kalamayacak uzun soluklu bir mücadele. Fabrikalarda "grev karşıtı" seslerin görece de olsa kendini hissettirememesi bunun belli bir oranda başarılı olduğunu gösterdi. Sendikal taleplerin ötesinde bir düzleme yerleştirilen bir işçi eylemliliği pekâlâ sınıf karakterinin daha belirginleştiği bir biçime kavuşabilirdi.

29 Ocak'ta ilk olarak 16 fabrikada çıkan grevin "Milli güvenliği ve genel sağlığı" bozduğu gerekçesiyle ertelenmesinden sonra 2 işletme daha MESS'ten ayrılarak ve toplamda 8 işletme MESS'ten kopmuş olarak sendikayla münferit sözleşme yapmak için masaya oturdu. Grev MESS'e bağlı işletmelerde de Türk Metal'in imzaladığı sözleşmeye ek kazanımlar elde edilmesiyle sonuçlandı. Yapılan ek protokollerin Türk Metal'e bağlı fabrikalarda da bir huzursuzluğu

perde açılıyor

ateşlememesi sermayenin en büyük dileğiydi. Korkulan olmadı ve Türk Metal'in sözleşmesine büyük tepkiler oluşmadı ancak film 2015 Mayıs'ında direkt patronları değil de sarı sendikayı karşısına alan bir ayaklanmanın baş göstermesiyle kopacaktı. 2014 yılında çıkan grev MESS'i ezmeyi başaramadı belki ama hem sermaye hem de işçi sınıfı cephesinde önemli sonuçları olan bir süreci başlatmış oldu. Patron örgütü ve onun koltuk değnekliğini yapan sendikal statüko çattırdadı. İşçi sınıfı da örgütlü hareket edince sonuç alınabileceğini tarihsel ve pratik belleğine bir kez daha yerleştirmiş oldu.

SERMAYE ÖRGÜTLÜDÜR

2014'ün Aralık ayında MESS'ten ayrılan Schneider Elektrik, Schneider Enerji, Alstom (General Elektrik), ABB Elektrik firmaları 2016 yılının başında yeni bir işveren sendikası kurdular. Enerji sektörünün dinamosu olarak nitelendirmekte bir sakınca olmayan bu 4 işletme, hem sektördeki rekabeti

korumak anlamında hem de asıl olarak MESS greviden çıkarıldıkları dersler sonucunda yeni örgütleri olan Elektromekanik İşverenleri Sendikası'nı (EMİS) kurdular. Türkiye kapitalizmi örgütlü olmayı ve sınıfa karşı sınıf siyasetini yürütmeyi elden hiçbir zaman bırakmadı. Sermaye kendisi açısından MESS'ten kopmayı oluşturan koşulların bir daha oluşmaması adına işçi sınıfına yeni bir dayatma mekanizması kurma zorunluluğunun bilincindeydi.

Eylül ayından beri yeni kurulan patron örgütü EMİS ve Birleşik Metal arasında yürütülen 26 işyerinde 2200 işçiyi kapsayan grup toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı. Sendika 26 Aralık tarihinde grev kararı aldığını ve 20 Ocak 2017 tarihinde EMİS'e bağlı işyerlerinde greve çıkacağını ilan etti.

EMİS'e bağlı işyerlerinde işçiler toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması üzerine, Kasım ayından beri uyarı eylemleri gerçekleştiriyor. İşyerlerinde işçiler yemek ve

çay molalarında protesto yürüyüşleri, fabrika giriş çıkışlarında basın açıklamaları yaparak, iş yavaşlatarak ve fazla mesailere kalmayarak EMİS patronlarının toplu sözleşme görüşmelerindeki tutumuna tepkilerini ortaya koyuyorlar.

Greve doğru giderken yapılan uyarı eylemleri fabrikaların dışına taşan bir nitelik kazanmamış olsa da etkili eylemler olduğunu söyleyebiliriz. Eylemlerin sermayenin huzurunu kaçırmaması anlamında etkili olması bir yana, işçilerin grev süresince MESS grevinde olduğu gibi bir kararlılık ortaya koyacağını işaretleri alıyor. Schneider Elektrik işçileri bu sürece bir de "dayanışma grevi" sığdırarak önemli bir sınıf refleksi ortaya koydular. EMİS kurucularından Schneider'in satın aldığı Günsan Elektrik'te sendikalı oldukları için işten atılan 6 işçi için Schneider'in Manisa ve Çiğli fabrikalarında birer saatlik iş durdurma eylemi yaptılar. Şüphesiz bu eylemler de kaybolmayacak bir deneyim olarak ileriki dönemlere aktarılacaktır.

#METALİŞÇİSİDİRENİŞTE

2014 grevi öncesinde yapılan grev oylamalarında komünistlerin grevin politik bir düzleme oturmasında ve bulunduğu fabrikalarda işçilerin direngen duruşunda katkısının yadsınmayacağından bahsettik. Şimdiki süreçte de grevlerin başarıyla sonuçlanması, işçi sınıfının kolektif ve örgütlü hareket etme yetisine şüphesiz katkısı olacaktır. Ancak bu durumun bir olgu olmasının ötesine çıkmasını sağlayabilmek ve kalıcı kazanımlara kapı aralamak komünistlerin fabrika gündemlerine ne ölçüde müdahil olabileceğiyle ilgili olacaktır.

2014'te AKP patronların imdadına yetişmiş ve grevi ertelemişti. Sendikal hareketin ufku ve özü itibarıyla böyle bir durum karşısında yapabileceklerinin çok sınırlı olduğunu gördük. Grev yaşamının emek sermaye çelişkisinin daha net bir biçimde işyerlerinde öne çıkarılmasını sağlamak da yine sınıfın öncülerinin görevi olarak ortada duruyor.

■ Korhan Ege

PARTİ İÇİNDEN LİKİDASYONU ANLAMAK İÇİN ÇOK ÖNEMLİ BİR Çekoslovakya Komünist

KARŞI DEVRİMCİLER HİÇBİR ZAMAN BİZ SAĞCIYIZ DİYE ÖNE ÇIKMAMIŞLAR, HER ZAMAN DAHA KOMÜNİST OLDUKLARINI İDDİA ETMİŞLERDİR. KENDİLERİNİ İLERİCİ VE YENİLİĞE AÇIK KOMÜNİSTLER OLARAK SUNMUŞLAR, MARKSİST-LENİNİST KADROLARI MUHAFAZAKAR OLARAK DAMGALAMAYA ÇALIŞMIŞLARDIR.

Yazılama Yayınevi yakın tarihi anlamak adına çok önemli kitapları çevirdi. “İhanete Uğrayan Sosyalizm”den sonra Ernie Trory’nin kitapları kısa aralıklarla okuyucuya sunuldu. “Macaristan 1919 ve 1956, Karşıdevrimin Anatomisi”, “Alman Demokratik Cumhuriyeti’nin Kısa Tarihi” ve son olarak Ogün Eratalay tarafından çevrilen “Çekoslovakya 1918-1978”. Bu seri emperyalist yalan makinesi tarafından kitlelerin esir alındığı bir tarih dilimine ışık tutuyor. Sadece Avrupa’da reel sosyalizmin iktidara gelişi ve düşürülüşü hakkında çok kıymetli bilgileri sunmakla kalmıyor, dönemin komünist partileri içindeki likidasyon dalgalarını da deşifre ediyor. Her kadronun uyanık olması gereken likidatörlere, fırsatçılara karşı genellenebilecek bilgiler veriyor.

İngiliz tarihçi Carr’ın tavsiye ettiği gibi ilk önce yazarın hayat hikâyesine kısaca bakalım. Çünkü

bu hikâye yazara ne kadar güvenmemiz gerektiğine ilişkin bir dizi pratiği içerecektir. 1913’de İngiltere’de doğan Trory 18 yaşında Büyük Britanya Komünist Partisi’ne katılmış ve yaşamı boyunca işçi sınıfı içinde mücadele eden bir komünist olarak 2000 yılında aramızdan ayrılmıştır. 1936’da Sovyetler Birliği’ni ziyaret eden Trory’nin yakın tarihe ilişkin çok sayıda kitabı bulunmaktadır.

ÇEKOSLOVAKYA KOMÜNİST PARTİSİ’NİN KURULUŞU

20. Yüzyılın başında hemen bütün komünist partilerinin kuruluş tarihi birbirine benzer. Çekoslovakya Komünist Partisi’nin kuruluşundan bahsedince okuyucu

cu hemen TKP’yi hatırlayacaktır. O tarihte Avusturya-Macaristan İmparatorluğu’nun parçası olan Çekoslovakya’nın önemli bir farkı, Osmanlı topraklarına göre daha önce sanayi devrimi ile tanışması ve bağrında hatırı sayılır bir sanayi işçisini barındırıyor olmasıdır. Çek Sosyal Demokrat Partisi 1878’de kurulmuş, ancak büyük savaşa doğru tipik bir İkinci Enternasyonal partisi olarak içinde reformist ve milliyetçi eğilimler ağırlık kazanmıştır.

İşçi sınıfı Birinci Dünya Savaşı’nın bitmesiyle bağımsız bir Çekoslovakya için mücadele eder, sayısız grev ve direniş birbirini izler. Çekoslovakya Komünist Partisi’nin ilk militanları Rusya’da esir düşen ve 1917’den sonra Bolşevikleşen kadrolardır ve partileşmek için ilk adımı Sovyetler Birliği’nde 1918’de atarlar. Çekoslovakya Komünist Partisi ise 1921’de Çekoslovakya’da kurulacaktır.

Türkiye tarihi ile benzerlik

gösterecek şekilde, Çekoslovakya Cumhuriyeti’nin ilk iktidarı burjuvazidedir ve hızla gericileşerek İkinci Dünya Savaşı’na doğru emperyalist ülkelerle pazarlık yaparak iktidarını korumaya çalışacaktır.

SOSYALİST İKTİDAR

İngiliz ve Fransız emperyalizminin Çekoslovakya burjuvazine dayattığı utanç verici Münih anlaşmasıyla 1938’de Çekoslovakya, Nazi Almanyası tarafından işgal edilir.

İşgal boyunca Çekoslovakya Komünist Partisi Ulusal Cephenin bel kemiğini oluşturacak ve Kızıl Ordu tarafından özgürleştirilen, ABD ve İngiliz ordularının giremediği ülkede Çek ve Slovak Komünist Partileri Ulusal parlamentoda en etkili güç haline gelecektir. Ayrıca bu güç fabrikalarda ve kırsal kesimde örgütlenen parti birimlerinin öncülüğünde faşizmle işbirliği yapan patronların ve toprak sahiplerinin mülk-

Çekoslovakya’da kimse, 1968 Temmuz’unda gelen sert uyarı mektubunu takiben bir Sovyet Müdahalesini öngöremez. Öyle ki, Alexander Dubček bile 10 Ağustos 1968 günü Sovyet tankları Prag’a girdiğinde pek fazla bir varlık gösterememiştir. Dubček, Çekoslovakya Komünist Partisi Birinci Sekreterliği’ne 5 Ocak 1968 tarihinde seçilir.

TARİHSEL MALZEME:

Partisi Tarihi

süzleştirilmesi sürecinde kendini gösterecektir.

ABD'nin kendi kontrolündeki Avrupa'da karşı devrimi güçlendirmek için devreye soktuğu Marshall Yardımına karşı 1947'de sosyalist ülkelerle imzaladığı karşılıklı yardım anlaşması Çekoslovakya'yı bu saldırıdan korur.

1948'de emperyalizmin bütün gücüyle soğuk savaşın düğmesine basmasıyla Çekoslovakya'da sınıf mücadelesi şiddetlenir, burjuva partileri sabotaj ve siyasi hilelere başvururlar. İşçi sınıfı içinde örgütlülüğüne yaslanan Çekoslovakya Komünist Partisi buna gereken devrimci yanıtı verir, Parti genel sekreteri Klement Gottwald 1948'de yeni kabul edilen Anayasa sonrasında Çekoslovakya Sosyalist Cumhuriyeti'nin ilk cumhurbaşkanı olur.

KARŞI DEVRİM VE LİKİDASYON GİRİŞİMİ

Trory'nin kitabında 1968'de doruk noktasına ulaşan ve emperyalist medyada "Prag Baharı" diye adlandırılan sürece ilişkin çok fazla veri var. Burada süreci genellemekle yetineceğiz.

Bir komünist partisi içinde dünyada emperyalizm ve sermaye sınıfı olduğu sürece her zaman işçi sınıfı düşmanlarının bulunabileceğini, bunların bir karşı-devrimi ve dolayısı ile partinin likidasyonunu amaçladığını artık çok iyi biliyoruz.

Ancak bu likidatörlerin etkili olması için bir boşluk ve sorun bulması gerekir, yoksa uzun süre kendilerini gizleyerek bekleyebilirler. Çekoslovakya'da da böyle

olmuştur. İkinci Savaş sonrası sosyalist ülkelerin içinde en sanayileşmiş ve en hızlı kalkınanların başında gelen Çekoslovakya'da sorunlar birikmeye başlamıştır. Bu dönem sosyalist iktisatçılar tarafından hala iyi bir şekilde analiz edilmeyi gerektiriyor. Merkezi planlama sadece teknik değil, siyasi bir olgudur ve sosyalist kuruluşun gerektirdiği karmaşık süreçler ilk kez kat edildiği için hataya açıktır. Daha sonra bu hatalar aşılması da. Ancak pusuda bekleyenler için çok iyi bir fırsattır.

Karşı devrimciler hiçbir zaman biz sağcıyız diye öne çıkmamışlar, her zaman daha komünist olduklarını iddia etmişlerdir. Kendilerini ilerici ve yeniliğe açık komünistler olarak sunmuşlar, Marksist-Leninist kadroları muhafazakar olarak damgalamaya çalışmışlardır.

Niyetlerini "Sosyalizmin derinleştirilmesi", "Çekoslovakya tipi sosyalizm" gibi sahte söylemlerle gizlemişlerdir. Karşı devrim mesafe aldıkça "Yeni bir siyasi hat ancak yeni insanlar tarafından takip edilebilir"i öne çıkarmışlar, parti içinde demokratik merkezîyetçiliğin terk edilmesi için çabalamışlardır.

Karşı devrimcilerin en azından bir kısmının emperyalist merkezlerle ve haber alma teşkilatlarıyla bağlantılı olduğu bugün çok iyi biliniyor. 60'lı yıllarda

alınan bu siyasi, maddi ve ideolojik destekle öyle bir an gelmiştir ki ülke medyasının, merkez komitenin çoğunluğu karşıdevrimcilerden oluşmuş ve açıkça sosyalizmi yıkma ve ayaklanma çağrısına dönüşmüştür.

Sonunda sosyalist ülke askerlerinin Çekoslovakya'ya müdahale etmesiyle karşıdevrim engellenebilmiş, parti içinden karşıdevrimcilerin tasfiye edilmesiyle süreç kontrol altına alınabilmiştir. Bu şekilde 1970'lerin başında işçilerin ve gençlerin partiye örgütlendiği bir atılım başlatılabilmştir.

Bu olayın tarihsel olarak sağlamasını yapan bir diğer süreç ise, 1968 Çekoslovakya olayların-

dan rahatsız olan ve Sovyetler Birliği'nden yüz çevirerek farklı bir siyasi hatta oturan Fransız, İtalyan ve İspanya Komünist Partilerinin likidasyonla sonlanan bir dönemlik sarmalına girmiş olmalarıdır.

1968'de Avrupa gençliği arasında yaygınlaşan eşitliği gözetmeyen özgürlük ayaklanmasını da ilave edersek karşıdevrimci hamlenin özellikle liberalizme yaslanan çapı çok daha iyi anlaşılabilir.

■ Erhan Nalçacı

Bugün Çek ve Slovak komünistlerinde durum

Bugün artık Çekoslovakya Komünist Partisi tarih olmuş durumda, hatta Çekoslovakya da öyle, 1992'de Çek Cumhuriyeti ve Slovakya olarak bölündü ve her biri AB tarafından kapsandı.

1989'daki "Kadife devrimi" olarak adlandırılan karşı devrim başarılı oldu. Dubçek gibi 1968'in karşıdevrimcileri tekrar iktidara geldiler ve önemli roller oynadılar.

Slovakya Komünist Partisi ismini Demokratik Sol Parti olarak değiştirdi ve likide oldu. 1989'da kurulan Bohemya ve Moravya Komünist Partisi ise içinde kanatları ile günümüze kadar geldi. Programı "demokratik"

sosyalizme dayanan Parti içindeki sağ ve sol kanatların çatışması ve çok yoğun bir karşıdevrimci baskıya rağmen Partinin adındaki "komünist" ibaresi korundu. 1990'dan bu yana seçimlere katılan Parti 200 sandalyeli parlamentoda yaklaşık 30 milletvekili ile temsil edildi. Zaman zaman NATO karşıtı çıkışları ile kendini duyursa da partilerin reformizme açıklığı açısından bir indikatör olan Avrupa Sol Partisi'ne üye bulunuyor. Buna karşılık bayrağında "kiraz" değil, orak çekiç taşıyan ve tüm anti-komünist baskılara direnen görece partiden bağımsız bir gençlik örgütüne (KSM) sahipler.

GENÇLİĞİN YOLU HER ZAMAN EMEKÇİ YURTSEVERLİĞİNDEN GEÇTİ

Tarihimizde bir 'Bağımsızlık

TKP ÖNCÜLÜĞÜNDE KURULAN YURTSEVER CEPHELİ ÖĞRENCİLER'İN, 2007 YILININ 1 MAYISI'NDA İSTANBUL'DAN BAŞLATIP 6 MAYIS'TA ANKARA'DA SONLANDIRDIĞI "BAĞIMSIZLIK YÜRÜYÜŞÜ", TÜRKİYE GENÇLİĞİNİN ANTI-EMPERYALİST BİRİKİMİYLE KURDUĞUMUZ İLİŞKİNİN NİTELİĞİ HAKKINDA PEK ÇOK DERS BARINDIRIYOR.

Partimizin tarihinde önemli bir yer tutan Emperyalizme Karşı Yurtsever Cephe deneyiminin, Türkiye solunun belleğinde iz bırakan eylemlerinden biri de, 1-6 Mayıs 2007 tarihleri arasında yapılan dört günlük "Deniz Gezmiş İçin Bağımsızlık Yürüyüşü"ydü.

Yürüyüş, 12 Eylül'den sonra ilk defa bir sendikalar konfederasyonunun, DİSK'in, çağrısıyla gerçekleştirilmiş olan 1 Mayıs'ta Taksim'e çıkma girişiminden hemen sonraki gün, Beyazıt Meydanı'nda başlayacaktı. 1 Mayıs sabahı, Taksim'e çıkmak üzere Beşiktaş'ta toplanan TKP'lilerin, son on yılın en şiddetli polis saldırılarından birine maruz kalması ve bu saldırıda 700 parti üyesi ve dostunun gözaltına alınması "Bağımsızlık Yürüyüşü"nü oldukça kitlesel ve coşkulu geçmesine engel olamadı. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın mezarlarının başındaki kitlesel anmayla 6 Mayıs'ta noktlanan yürüyüş, dört gün boyunca güzergâh üzerindeki pek çok kentte emperyalizme karşı mücadelenin sesini yükseltti ve yurtsever gençleri partiyle tanıştırdı.

KOMÜNİSTLER YURTSEVERLİĞİ NE ZAMAN ÖNE ÇIKARDI?

Bağımsızlık Yürüyüşü, Türkiye'de yurtseverliğin milliyetçilikle eşitlenmeye çalışıldığı, anti-emperyalizmin "ilkel" ilan edildiği, liberalizmin solun değerlerine ve tarihine dönük ideolojik saldırılarını yoğunlaştırdığı bir dönemde TKP'li Öğrenciler'in öncülüğünde gerçekleştirildi.

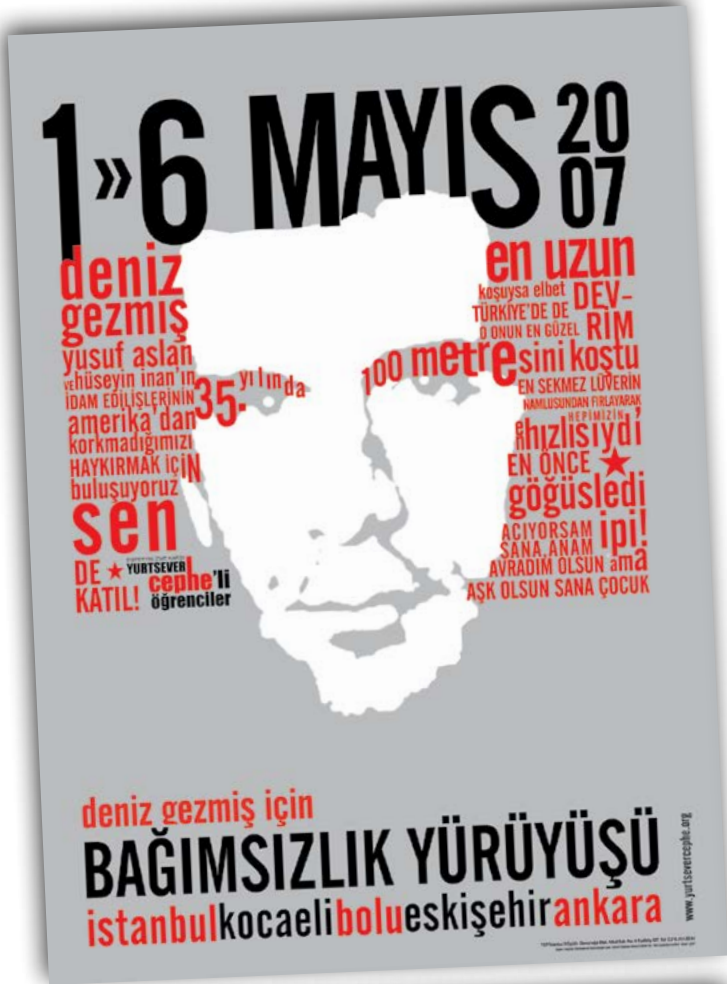
Türkiye solunu tarihsizleştirme, kökünü memleket toprağından kazıma çabası olarak değerlendirdiğimiz Amerikancı

liberallerin saldırısı, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne (AB) üyelik sürecinin hız kazandığı bir dönemde etkisini artırmaya başlamış ve Ergenekon Operasyonu'yla açılan süreçte zirve noktasına ulaşmıştı.

AB, bir emperyalist birlik olarak, Türkiye'de emekçi halkın elde etmiş olduğu kime mevzilerin de Avrupalı ve Türkiyeli tekeller tarafından yutulması anlamına geliyordu. AB'ye entegrasyon adı altında yürütülen siyasi sürece, dönemin maliye bakanının "sat sat bitmiyor, ne komünist ülkeymişiz" diyerek yakındığı Kamu İktisadi Teşekküllerinin neredeyse tamamının yağmalanması anlamına gelen oldukça kapsamlı bir özelleştirilme furusu eşlik etmekteydi. Yaşanan dönüşümün ideoloğunu ise bugün artık birer şarlatan olduğu yaygın kabul gören kimi liberal "entelektüeller" yapmaktaydı. Bunların hedefinde, darbencilik ve statükoculukla özdeşleştirmeye çalıştıkları yurtseverlik vardı. Amaçları ise, işçi sınıfının tarihsel kazanımlarının tamamen sıfırlanması, statükonun piyasacılıktan ve dinci gericiikten yana değiştirilmesiydi.

Yurtseverliğin, komünistlerin kimliğine kazınmış değerlerden biri olarak, sınıf kavgasında öne çıkan bir tema haline gelmesi ve Partinin Emperyalizme Karşı Yurtsever Cephe açılımı böylesi bir siyasi atmosferde gerçekleşti. Komünistlerin kendilerini diğer düzen partilerinden ayırttırmasına ve böylece işçilerin kendi sınıf çıkarları doğrultusunda bilinçlendirilmesine her koşulda aynı şekil ve dozda hizmet edemeyecek bir tema olarak yurtseverlik, bütün düzen partileri AB kapılarını aşındırırken, işçi sınıfı partisi tarafından oportünizme sapmaksızın temsil ediliyordu. Parti, "yurtseverlik memleketi faşistlerden, emperyalistlerden, patronlardan temizleme iradesidir" diyordu.

Bu doğrultunun o dönem nasıl

Yürüyüşü'

uygulandığını çalışmak için, 2007 yılında gerçekleştirilen "Deniz Gezmiş İçin Bağımsızlık Yürüyüşü" dönüp bakmamız gereken doğru bir çıkıştır. Leninist hattımızla tutarlı bir şekilde, anti-emperyalizm, TÜPRAŞ ve SEKA'nın özelleştirilmesine karşı verilen mücadele ve Adana'daki İncirlik Üssü'ne el konulması talebinin bulunduğu bir düzlem olarak, sermaye düzeninin döneme karakterini veren yönelimi karşısında, rahatlıkla siyasete tahvil edilebilmiştir. Bu anlamda, anti-emperyalizm, örneğin, TÜPRAŞ'ın "yerli sermaye"ye (Koç'a) satılmasını destekleyen ulusalcı ideolojilerden ayrıştırılmış, gençlik içindeki birikime ideolojik doğrultu kazandırma amacı siyasi mücadelenin sıcaklığına feda edilmemiş, nihai hedefe giden devrimci bir hat çizilmiştir.

GENÇLİK HAREKETİNİN MİRASINDAN BİZE KALANLAR

Türkiye'de gençlik hareketi kategorisinde değerlendirebileceğimiz ilk eylemler Demokrat Parti'ye karşı, CHP üyesi gençlerin öncülüğünde düzenlenmişti. Marksizmin Türkiye'ye girdiği ve sınıf hareketinin canlandığı 1960'lı yıllarda ise, Türkiye İşçi Partisi'ne (TİP) bağlı ve Milli Demokratik Devrim tezini benimseyerek TİP'ten kopmuş olan, ideolojik olarak Marksizm-Leninizm'den etkilenmiş gençlik örgütleri hızlı bir şekilde kitleselleşti.

Bu örgütler arasında zamanla ağırlığı kazanan MDD'ciler ve türevleri, Marksist-Leninist olduklarını iddia ediyorlardı ve devrimci bir karaktere sahiplerdi. Ancak, özde sınıf işbirliğine dayanan bir stratejiyi benimseyen ve gençliğin Türkiye sosyalist devrimindeki rolünü abartıyorlardı. Onlara göre, Türkiye'de iktidarı eline alabilecek nitelikte ve nicelikte bir işçi sınıfı yoktu, öncelikle feodalizm sorunu çözülmeli ve bu doğrultuda yapılması gereken kalkınma hamlesinin önündeki başlıca engel olan ABD emperyalizmine bağlılık zincirleri

kırılmalıydı.

Yaygın olarak bu önceliklerle verilen ve 1968'de doruğa çıkan gençlik mücadelesi, ABD emperyalizminin bütün kurumlarıyla ülkeden defolmasını ve 1960 Darbesi'nin ardından yapılan anayasanın korunmasını talep ediyordu. Artan faşist saldırılar ve siyasi cinayetlerle silahlanmaya zorlanan ve anti-emperyalist sloganların ön plana çıktığı gençlik hareketinin öncü isimleri, 12 Mart Darbesi'nin ardından, çoğunlukla NATO'ya bağlı kontrgerillanın düzenlediği operasyonlarda katledildiler. Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan ise cuntacılar ve TBMM'de çoğunluğu oluşturan partilerin, Türkiye halkının büyük çoğunluğunun vicdanını derinden yaralayan kararıyla, idam edildiler. Böylece bu üç genç, Türkiye'de yurtseverlik, devrimcilik ve gençlik kavramlarını aynı anda imleyen bir sembole dönüştüler.

Yurtsever Cepheli Öğrencilerin gerçekleştirdiği "Bağımsızlık Yürüyüşü"nün Deniz Gezmiş şahsında üç fidana atfedilmiş olmasının anlamı, sınıf savaşımının güncel sıcak noktalarını da gözeterek, yurtseverliğin Türkiye'deki Marksist-Leninist solun tarihine içkin referanslarını hatırlatmak ve yeniden üretmekti. Elbette, işçi sınıfı partisinin önceliklerini paylaşan bir gençlik hareketinin kurulması için de, bu figürlerin ve onlarla temsil edilen, gençlik içerisindeki anti-emperyalist birikime şekil verilmesi önemliydi.

PARTİLİ GENÇLİK TARİHLE İLİŞKİSİNİ DOĞRU KURAR

Unutulmamalı ki, partili gelenek attığı her adıma, mücadelenin ihtiyaçlarını gözeterek karar verir, diğer yandan da bu ihtiyacı saptayan öznenin, örgütün, altını çizerek. Kendi mücadele kültürünün ve anlayışının dışında kalan, kimi ilerici öğeleri benimserken

dahi, bunun kapı aralayabileceği kendisine yabancı eğilimlere ve sapmalara karşı önlem alır.

Deniz Gezmiş'ler ve diğer devrimci gençlik önderleri tarihimizin vazgeçilmez parçalarıdır. Ancak, bu isimlerin birçoğunun çağrıştırdığı, hareketçi, devrimci bir stratejiye değil de sezgisel yönü ağır basan kararlara ve "öncü eylem"e dayanan gençlik hareketi modeli komünistler tarafından benimsenemez. Ayrıca, bu tarihsel kişiliklerden hareket etmekle birlikte şekilsizleştirilmiş "gençlik önderi" kavramı ile tanımlanan figür ise, bugün sürdürülmemesi gereken bir kültürü yansıtır. Partili gençlik, ülkemizdeki gençlik hareketinin tarihiyle bağını doğru kurmalı ve bu tarihe ait figürleri öne çıkardığı zaman, devrimci stratejinin, teorik eğitimin, kolektif kültürün ve bütün bunları insani kaliteyle birleştiren komünist kimliğin

önüne geçirmemelidir.

"Deniz Gezmiş İçin Bağımsızlık Yürüyüşü" bu anlamda da referans kabul edebileceğimiz iyi bir örnek. Bu yürüyüşün her adımında sınıf siyaseti, örgüt kültürü, komünist kimlik vardır. Ve tabii ki bayrağımıza yazdığımız isimlerin, Deniz'in Yusuf'un Hüseyin'in, bu gözle ele alınması vardır.

Bölgemiz emperyalist müdahalelerin yarattığı kan gölünün içerisine gömülürken, AKP'nin sermayenin çıkarları doğrultusunda savaşa sürdüğü ülkemiz, gençliğin cesaretine, aklına, eylemine her zamankinden daha çok ihtiyaç duymaktadır. Genç kuşakların ise korkularını, egolarını, maymun iştahlılığını yenmeye, örgütle tanışmaya, yürümeyi öğrenmeye... En önemlisi de, "yolumuz işçi sınıfının yoludur" demeye ihtiyacı vardır.

Granma

Organo Oficial del Comité Central del Partido Comunista de Cuba

1.ª Habana, Lunes 4 de octubre de 1965. Precio 5 centavos. Año 1 / Número 1

El Primer Secretario del Partido Comunista de Cuba, comandante Fidel Castro, en los momentos en que daba lectura a la carta del compañero Ernesto Che Guevara.

No hay sacrificio, combate o proeza que no estén representados en el Comité Central

Partido Comunista de Cuba: nombre adoptado, interpretando el desarrollo de nuestro Partido; conciencia revolucionaria de sus miembros y los objetivos de nuestra Revolución

Presentado el CC al pueblo cubano

Che: otras tierras reclaman mis modestos esfuerzos

El nombre del periódico: Granma es símbolo de nuestra concepción revolucionaria

Emotividad humana, combatividad revolucionaria y alegría popular, se mezclaron en varios momentos cumbres del acto de presentación del Comité Central del Partido, con el informe a cargo del Primer Secretario, comandante Fidel Castro, y la participación de los Secretarios Generales de los Núcleos del Partido y de los dirigentes de los Comités Provinciales y Regionales de todo el país.

Fidel leyó con voz quebrada por la emoción la histórica carta de despedida del comandante Ernesto Che Guevara, que partió a nuevos combates contra el imperialismo, donde queda que está —según sus propias palabras—. Tanto en la presidencia de la reunión, donde se alineaban los miembros del Comité Central y como invitada de honor la esposa del comandante Guevara, compañera Aleida March, como entre todos los asistentes, se produjo una indescribible tensión dramática al darse a conocer la decisión de Che, sobre cuya suavidad habían tejido numerosas leyendas las fuentes occidentales.

Ya antes, se había producido en la reunión otro instante culminante cuando el Primer Secretario del Partido preguntó a los asistentes —representantes de lo mejor del pueblo cubano, la cantera que dio los militantes del Partido en asambleas para ser escogidos previa discusión de sus méritos—, cuál debía ser el nombre del Partido superadas las etapas de las Organizaciones Revolucionarias Integradas (ORI) y del Partido Unido de la Revolución Socialista (PURS). Fidel preguntó y los representantes de las masas respondieron a una sola y vigorosa voz: comunista.

De éste lado: ¡comunista! Del otro: ¡comunista! De arriba ¡comunista! Nunca la palabra pareció tener tanto significado. Nunca dijeron tanto las palabras, como en esas respuestas al líder.

El Primer Ministro del Gobierno Revolucionario dijo a conocer también el acuerdo del CC sobre la fusión de los periódicos "Revolución" y "Hoy" para concentrar los esfuerzos en el órgano del Partido, "GRANMA", que hoy los lectores siguen por primera vez en sus manos.

Fidel emplazó al gobierno de Estados Unidos, en respuesta a las afirmaciones del Presidente Johnson sobre la oferta de poner medios de transporte a disposición de las personas que tienen familiares en Estados Unidos y quieren abandonar el país.

El líder máximo de la Revolución Cubana desafió al país que era tanto desafiado por la libertad, a demostrarlo contestando 3 preguntas: ¿Dejarían venir a los cubanos residentes en Estados Unidos a Cuba para visitar a sus familiares y regresar a Estados Unidos? ¿Dejarían ir a Estados Unidos y regresar a los cubanos que tienen familiares allí y quieren visitarlos y regresar a Cuba? ¿Dejarían visitar Cuba a los representantes de organizaciones negras de Estados Unidos y a todo ciudadano norteamericano que lo desee, para ver cómo el socialismo hizo desaparecer la discriminación?

Los interrogados plantearon, que seguramente pondrían al gobierno norteamericano a estudiar cuidadosamente el discurso de Fidel como ya confesó la Associated Press que ocurrió con el día 28 de septiembre en que Fidel hizo el empujamiento original, despertando el entusiasmo de los concurrentes, que comprendieron inmediatamente cómo el Primer Ministro cubano solía a poner en una difícil situación al gobierno norteamericano.

La combatividad revolucionaria llegó a su punto culminante en la voz quebrada de Fidel, basándose cuidadosamente en la despedida del comandante Guevara, dijo que libertad no es la de los que van a pelear un pedacito de extranjero, sino la de los que resisten sin flaquear contra los giletes de la explotación.

(Vea texto completo de la intervención del comandante Fidel Castro en las páginas 3, 4 y 5).

Frente al doloroso hecho de la división de las filas revolucionarias en el mundo, nuestra política será de más estrecha unión

Todo material de tipo político, excepto que se trate de enemigos, sólo podrá llegar al pueblo a través de nuestro Partido

Emplaza Fidel a EU para que permita visitar Cuba a ciudadanos de ese país

Nosotros no podemos decir jamás que sean cómplices de los imperialistas los que nos han ayudado a derrocar al imperialismo

El Comité Central del Partido Comunista de Cuba se presenta al pueblo.